

אניכים יקרים ולארי בני המשפחה!

שמחים להביא לכם פעולה אפקטיבית לצמיחה צמיחה עם אבא, אמא או האחים. גבנו וגספכו לנו אהר כק איק הינו
שימואל, הפעולה בנויה מחכה לזבים וכמה רמות, אנחנו יונגם.
לגמ לוא, איגם מחוק!

בציפייה לבנין איאל בקיז מאוד!

צוג ההנהלה הארצית, געלג איאל

← הכנה לפני שבת: הדפוסו את דפי הפעולה, את הדף האחרון ובו כרטיסיות- גיזרו.

שלב ראשון:

נשחק את המשחק "אצמא אר הנגה". חלקו את המשפחה לשתי קבוצות. כל קבוצה עומדת בקצה אחר של החדר, וכל אחד עומד על כיסא. על כל קבוצה להגיע לצד השני בלי לרדת מהכיסאות. הקבוצה שמגיעה ראשונה מנצחת!

← **אילגו** - מה ניתן ללמוד מהמשחק? מה עזר/הפריע לכם להצליח במשחק?

כדי להצליח היה צורך בשיתוף פעולה של כולם יחד. כל אחד היה צריך לתת מעצמו לשאר, כדי להצליח לעבור יחד עם הכסאות. כשכולם נותנים יד, עוזרים ומשתתפים- אפשר להצליח. אם אחד מאיתנו מחליט שלא בא לו לעזור ולהשתתף, הקבוצה לא תצליח להגיע לצד השני, היא לא תצליח להשיג את מטרתה!

גם בתקופה הזו, בידינו לפעול ולתת יד כדי שיהיה כאן טוב, נעים וכיף. ברמה הכללית- כל אחד שנשאר בבית ושומר על כללי משרד הבריאות עוזר לכלל כולו להבריא, וכמובן גם ברמה הפרטית- כל ילד שעוזר לאחיו, כל אחד ששומר על אורה טובה ושמחה בבית- נותן לכולם! ישנו אדם מיוחד מהדורות האחרונים, שהיה כולו מלא בנתינה. בשלבים הבאים נרצה ללמוד עליו וממנו.

שלב שני:

יום שישי האחרון, ט' בניסן הוא יום הפטירה של הרב אריה לוי. ר אריה היה אדם גדול ובעל חסד מיוחד, ולכן דבר ראשון- נרצה ללמוד קצת על דמותו ולהכיר אותו.

← הביאו את **הכרטיסיות** אותן גזרתם לפני שבת. בכרטיסיות ישנן עובדות על חייו של ר אריה. חלקו את

הכרטיסיות ביוניכם. על כל אחד **אספר** את הכתוב בכרטיסיה לכולם **בצורה מעניינת**.

יש עוד המון מה ללמוד על ר אריה- כדאי לבקש מההורים לספר לכם עליו!

שלב שלישי:

לפניכם **סיפור** מרגש על ר אריה. ניתן לקרוא אותו, או להכין **הצגה** ולהציג בפני שאר המשפחה. הסיפור מעובד ע"י חיים אקשטיין, עבור ארגון קרוב ללב.

היה זה לפני קום מדינת ישראל. הבריטים שלטו בארץ והם לא שמחו לעזר ליהודים להקים מדינה. הם אסרו להקים ישובים חדשים ומנעו מיהודים מחוץ לארץ לעלות ארצה. אולם היהודים לא הרימו ידיים וחלק מהצעירים שבהם הצטרפו ל"מחתרות"- ארגונים סודיים שפעלו למען הישוב היהודי. רבים מהם נתפסו והשליכו לכלא.

האווירה בכלא הייתה קודרת. גם בגלל התנאים הקשים, אבל בעיקר בגלל תחושות האיבוד. האסירים האמינו שייצאו מהכלא ויחזרו לפעילות, אך לפעמים עלו בקרבם ספקות: האם אכן יצליחו לברוח בדרך נס? ומה אם כל המחתרת נתפסת? האם תקום מדינה, או שהכל יתמוסס ויהרס?

אולם מדי פעם היה מופיע בשער אדם מיוחד. לא לוחם במחתרת, וככל לא בחור צעיר, אלא רב מבגד שקבל אשור לבקר את האסירים. שמו היה רבי אריה לוי וכלם קראו לו 'אבי האסירים'. כמו אבא, הוא היה עובר מאחד לאחד, לוחץ את היד, מסייר ומחבק, מעודד ומחזק. הוא טפל בכל מחסורם, אך יותר מכל הוא עווד את לבם ורוחם.

עברו השנים, המדינה קמה, ואנשי המחתרות התמנו לשרים, לחברי כנסת ועוד. אולם הם לא שכחו כמה קשה היה להם בכלא, וביחוד לא שכחו מי עזר להם שם. הם החליטו לתת מתנה לרבי אריה, לאות תודה. אך התברר כי המשימה לא קלה.

"יש לי רעיון! שמעתי על המצאה חדשה! אמר אחד מהם. "אני עדין צריך לברר, אף נדמה לי שקוראים למכשיר 'מקרר'".

"כבר נסיתי", אמר אחר. "ראיתי פעם את רבי אריה סוחר גוישי קרח בבדים הבייתה. אמרתי לו: אתה כבר מבגר, חבל אקנה לך מקרר שפועל על חשמל! אף הוא לא הסכים כלל".

"יש לי רעיון!" קרא אחד מהם, נלהב. "אני יודע מה נקנה לרב – שעון מזקה!"

"כבר נסיתי", אמר אחר, "קניתי לו שעון יקר, והוא אמר: אין צורך, גם בלי שעון מהדר אינני מקדים ואינני מאחר, תן זאת במתנה למישהו אחר".

"יש לי רעיון!" אמר אחד בקול חד וברור. "ראיתם פעם באיזה בית קטן ועלוב מתגורר רבי אריה? כל כך קר שם לגור, אז נקנה לו תנור!"

אף אחד לא מחה, אף אחת לא התנגדה, והחלט לקנות תנור במתנת תודה.

בשעת בקר עצה משאית ליד ביתו הצר של רבי אריה. שני סבלים קפצו ממנה, פרקו ממנה ארז ובו תנור נפט והובילו אותו אל פתח הבית. הם דפקו על הדלת. "רק רגע, אני כבר בא!" קרא רבי אריה, וכעבר רגעים אחדים פתח את הדלת.

"שלום וברכה!" אמר במאור פנים לסבלים ולאחר מכן הפנה את מבטו לארז שבידיהם. "אל תתאמצו", אמר, "אתם יכולים להניח על הרצפה את הארז. מי אתם? ומה אתם סוחרים?"

"באנו להעביר אליך משלוח", אמר אחד הסבלים.

רבי אריה התפלא. מי יכול לשלוח אליו משלוח? ומה יכול להיות בתוכו? הסבלים פתחו בזריזות את הארז והתגלה תנור הנפט שבפנים.

הרב לא הגיב, רק התבונן בארז כמה שניות ולפתע התפשט חיידק רחב על פניו. "מצאנו!" קרא בשמחה. "ברוך השם, בדיק מה שרציתי!"

הסבלים חיכו גם הם. "שמחנו לעזר, תהנה מהתנור".

"שאני אהנה? כלל לא", אמר הרב. "התנור הזה משלם בשביל שרה-לאה, האלמנה הזקנה שגרה ממול. מסכנה, היא קופאת מקור! אין מי שיעזור לה. בכל פעם שאני רואה אותה אני אומר לעצמי: הלאי שהיתה לי דרך לפחות לחמם את ביתה. התנור הוא בדיק מה שהצטרקתי! אבא, עשו עוד מאמץ קטן, עזרו לי לסחב אליה את התנור..."

אנשי הצבור שרצו לתת מתנה לרבי אריה – החליטו להתנאש. אם הוא אינו מקבל אפלו מתנה צנועה, שבוסף הכל מחממת את הבית בחורף הקר, הוא לא יסכים לקבל דבר. אבל אחת מהם, אשת החנוך שולמית כצנלסון, לא הסכימה לוותר.

בשעת בקר הגיעה שולמית אל ביתו הצר של רבי אריה לוין ובידה שקית קטנה. היא דפקה על הדלת. "שלום וברכה!" אמר רבי אריה במאור פנים. "שלום הרב", אמרה שולמית, "החלטתי להביא לך מתנה קטנה". היא הוציאה מתוך השקית זוג כפפות צמר שסרגה בעצמה. "תודה רבה, אבל אין צורך..."

"הרב, הפעם אי אפשר להעביר את המתנה למישהו אחר", התעקשה שולמית, "הרי סרגתי את הכפפות במיוחד בשבילך!"

"תודה רבה, אני מעריך זאת מאוד", אמר רבי אריה, "אבל אינני יכול. הרי את יודעת כמה חשוב לי ללחץ יד לכל אחד, מאסירי המחנות עד אחרון היהודים. אני רוצה להעניק לכל אחד לחיפה חמה, נוגעת יפה, מעין לטיפה. איך אעשה זאת בשאני עוטה כפפה?"

← **הערה**, מה אני יכול/ה לקחת ממידותיו של ר' אריה לחיי? האם זה קשור אלי?

הרב קוק אמר כי: **"יש בו בר' אריה, מידה של גומל חסד בגופו וכאן סוד נשמתו ותיקונו בעולם"**. ר' אריה היה כל כולו מלא חסד ונתנה. מלא אהבה לכלל, מלא אכפתיות ותשומת לב. הוא היה ערני לצרכים השונים- של האסירים, של המצורעים, של העניים, ובכלל. הוא ידע לשים לב לפרטים, לאנשים העצובים, הצריכים עזרה, ולהיות שם בשבילם, לעזור לכל אחד במקומו, בלי לחשוב כלל על עצמו ועל צרכיו האישיים. נשחק משחק שימחיש לנו את היכולת לשים לב לפרטים, ואת החובה להיות ערניים למתרחש סביבנו.

שלב רביעי:

בשלב זה ישנן שתי אפשרויות, שחקו מה שיש לכם בבית. נשחק **זאלא** או **סמיז**.

← שני המשחקים דורשים מאיתנו ערנות ושימת לב לפרטים. אנחנו נדרשים לשים לב למה שקורה ולהגיב בהתאם- לשים את הקלף הנכון או לצעוק את התשובה הנכונה. כדי להיות אדם מלא חסד כמו ר' אריה, עלינו להיות ערניים, גם בבית- מה צריך לעשות, במה אני יכול לעזור, איפה אני יכול לתת, ושם לפעול!

שלב חמישי, העמקה:

במהלך הפעולה דיברנו על רבי אריה ליון, ועל מידת החסד והנתינה שהייתה בו. מידת החסד קשורה מאוד גם לחג הפסח.

הדבר הראשון אותו אנו אומרים ב'מגיד' שבהגדה הוא "הא לחמא עניא... כל דכפין ייתי ויכול [כל מי שרעב יבוא ויאכל]..." כלומר, אנו מזמינים את כל הרעבים לבוא לאכול עימנו בליל הסדר.

הרב קוק בעולת ראייה כותב: "הקו היסודי המבדיל בין ישראל לעמים הוא אור החסד, שזהו אורו הראשון של אברהם אבינו ע"ה, המופיע מאור תורת חיים ואהבת חסד. עולם האלילות והכפירה אינם יודעים כי אם את עצמם, את הנאתם הגסה החומרית... מה שאין כן חלק יעקב. אהבת הטוב מובע אצלנו לא משום ענין צדדי אלא מעצם טבע הוויית נשמתנו, שהוא לחשוק בטוב האלוקי, הטוב לכל... זאת היא הנטייה הטבעית לישראל".

- ← מה ההבדל היסודי בין ישראל לעמים?
- ← מהי התכונה הטבעית הכי בסיסית שלנו כעם ישראל?
- ← איפה ניתן לראות את זה בהגדה?

כמו בליל לידתנו כעם במצרים, גם בליל הסדר, הפנימיות של עם ישראל הולכת ומתגלה. הנקודה הטבעית הכי עמוקה שלנו. ומהי? עשיית חסד. עשיית טוב עם הצריכים. הדבר הראשון העולה בדעתנו, הדבר הראשון עליו נדבר בתחילת ההגדה הוא עשיית חסד עם כל מי שזקוק לנו. הזמנה של הנזקקים, הרעבים פיזית וגם רוחנית, להיות עימנו! ואם זו התכונה הטבעית שלנו- זה אומר שזה הדבר שהבי פשוט לנו, הבי קל לנו להיות באלה! עלינו רק להסיר לפעמים את הקליפות ולהגיע לנקודה הזו. אבל היא שלנו! לכבוד פסח, יום הולדתנו כעם, עלינו להתחדש בנקודה הזו עוד יותר!

סיכום:

← המשפטים מודגשים בצבעים שונים. כל אחד מבני הבית יבחר צבע ויקריא את המשפט שלו.

נפגשנו עם דמותו של ר' אריה- אדם גדול שהיה עסוק רק בחסד ובנתינה לאחר. אדם שמידותיו הטובות וגמילות החסד שנהג עם כל נצרך היו מן המפורסמות בירושלים. **חוינו בשלב הראשון של הפעולה את חווית הנתינה, השותפות, והרגשנו שכאשר אני לוקח חלק במה שקורה, עוזר ונותן- רק כך הקבוצה מתקדמת.** המשכנו והרגשנו את הצורך בערנות, ביכולת להסתכל סביב ולזהות מה צריך, איפה אני יכול להועיל, ודווקא שם להיות ולתת (כמו בדאבל או בספיד). **ראינו שמידת החסד היא המידה הכי יסודית וטבעית של עם ישראל, וזה בא לידי ביטוי גם בליל הסדר- אנו מזמינים את כל הצריכים לבוא ולשבת עימנו בסדר!**

הרב קוק אמר על ר' אריה: "אילו היו בדורנו שלושה יהודים ככב ר' אריה - היה המשיח בא..."

ככוחנו להשתדל להיות היהודים הללו! לנסות להתקרב לגדולתו של ר' אריה, ללמוד מידותיו, להיות מלאי חסד ועזרה לסובבים אותנו, בכל סיטואציה ובכל זמן. **התקופה הזאת מאתגרת, אין ספק. האם אנחנו יכולים לתת כמה שנוכל כדי שיהיה טוב וכיף ושמח בבית? והאם יש בכוחנו גם לשמח אנשים מבחוץ, אפילו בלי לפגוש בהם? הרבה פעמים חסד נראה לנו כדבר שחייב להיות כלפי חוץ- יציאה להתנדבויות, עזרה מחוץ לבית.**

← **ישלז**, איך אפשר בימים האלה, כשכולנו רק בבית ולא יוצאים החוצה, לעשות חסד ולהוסיף טוב?

מזמנים להעלות מחשבות ורעיונות לאתר התנועה במוצאי שבת. בין הלונים יוגל בנס!

לשנה אלווד מיידיה חסד ל' כ' אריה ליון, המלצה גם בני מטה הלוודה שאני עם ישראל, בני אברהם אינו שהוא "איש חסד". ואם חסד ל' כ' המלצה בני- אש לני נשאר רק להוציא אותו לפועל. כל דבר שנעל! בהלחה ובאמונה!

כרטיסיות לשלב השני

רבי אריה לוי זצ"ל נולד ברוסיה הלבנה בו' בניסן תרמ"ה (1885)

הוא למד בסלוצק אצל הגאון רבי איסר זלמן מלצר, ולאחר מכן בישיבת וולוז'ין הידועה

בהיותו בן 19 החליט להגשים את חלומו ולעלות לארץ. על כך כתב: "בליבי גמלה ההחלטה לצאת ולהגשים מאווי לב כמוסים, תשוקתי מילדות- לעלות לארץ הקודש ואני אז בן 19 שנה".

בח' בניסן תרס"ה נשא את אשתו צפורה חנה, ונולדו להם 7 ילדים

ר' אריה השתקע בירושלים, למד בישיבת 'תורת חיים' ובשנת תרס"ט (1909) הוסמך לרבנות. משנת תרע"ז (1917) ועד אחרית ימיו שימש משגיח רחני בתלמוד תורה שליד ישיבת עץ חיים בירושלים.

ר' אריה נודע בכינויו "רב האסירים" מפני שהיה נוהג במשך כעשרים וחמש שנה, בתקופת המנדט הבריטי, ללכת לאסירים בבתי הכלא, לעודד את רוחם, ולכתוב להם מכתבים. הוא ביקר בקביעות גם בבית החולים למצורעים על מנת לעודד את החולים, ולכן נקרא גם "רב המצורעים".

רבי אריה לוי חי בצניעות ופשטות. דירתו שבשכונת משכנות ישראל הייתה קטנה מאוד ודלה, דירה בת חדר אחד בלבד. קרובים ומכרים רבים ניסו לשכנע אותו שישפר את תנאי מגוריו אך הוא סירב בהחלטיות, כי אהב את ההסתפקות במועט.

פניו היו מאירות בייחוד כשהיה פוגש בילדים. פעם אחת כשיצא מביתו ניגש ר' אריה אל הילדים וליטף את פניהם בחיבה אבהית ואמר למלווהו: "אם יש מצווה לרצות ולחונן את אבניו ועפרה של ארץ ישראל כדברי הכתוב בתהילים: 'כי רצו עבדיך את אבניו ואת עפרה יחוננו' הרי את ילדי ישראל שבארץ ישראל על אחת כמה וכמה..."

ר' אריה לוי נפטר בט' ניסן תשכ"ט (1969) גם בצוואתו המשיך ר' אריה לדאוג לכלל ישראל: "כל אלו שהייתי קשור אליהם בחיי, בפרט לאלו שהתקרבו אלי בקרבת אלוקים והרגשתי בצערם ובסבלם, לא אשכחם, אם תהיה לי איזו זכות אחר י"ב חודש לבקש רחמים לפני כיסא הכבוד..."